

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: egész évre 16 kor. félévre 8 kor,
 negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor,
 félévre 10 kor. negyed évre 5 kor.
 Egyes szám ára: 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.
 Laptulajdonosok és főszerkesztők:
JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:
 Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11
Kiadóhivatal:
 HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
 Telefon sz. 85.

Törhetetlenül.

Házfelosztás, ujonczozás a közigazgatási hatóságok kikerülésével közvetlenül a hadkiegészítő parancsnokságok utján, diktatura, hivatalnok miniszterium: ezek a jelszavak azoknak az ajkain, akik nem biznak a magyar nemzet törvénybe igtatott jogainak diadalában.

Nos tehát egyiktől sem szabad megijednünk, mert egyiknek sem szabad bekövetkeznie, mert nem szabad a magyar alkotmányt, a magyar törvényt megszegnie senkinek, értsük meg jól, senkinek sem.

Ha megszegnék, minden oldalon az engedetlenséggel találkozónának. Bekövetkeznék egy igazán ex-lexes állapot. Nem az az állapot, amely most uralkodik, amely törvényeket ismer a törvénytelen-ségben, hanem az, amely minden törvénynek elismerését jogosan megtagadhatja és meg is fogja tagadni.

Megtagadhatja a törvényeket, mert ezeket csak alkotmányának keretében, alkotmányának egészében ismerheti el

törvényeknek. Az alkotmány megtagadása, az alkotmány esetleges megszegése a törvénynek nullifikálása. Megtagadhatja, mert az alkotmány megszegése ellen a törvény megtagadása jogos, mindenki előtt igazolt önvédelem.

De nem csak megtagadhatja, hanem egyenesen meg kell tagadnia. Meg kell tagadnia, mert ezzel alkotmány szeretétét bizonyítja; meg kell tagadnia, mert ezt szabadság szeretete parancsolja; meg kell tagadnia, mert a megtagadás a nemzeti hitvallás, mert ha nem tagadja meg mindennek árulójává aljasul.

Nos tehát, ha a nemzetnek meg kell tagadnia a törvényeket, akkor nem hiszünk, hogy akadjon bárki is, aki az alkotmányt megmerné sérteni, akár házfelosztással és új választások elrendelésével, vagy akár mivel.

Nem hiszünk, hogy akadna bárki is, aki a nemzetet forradalomba akarná kergetni, pedig bizony abba kergetné azon pillanatban, melyben alkotmánysegéssel a törvények megtagadására hívna fel.

Nem hiszem, hogy legyen oly rossz, oly magyar gyűlölő hatalom, mely a magyarok jogain kívül, még a magyarok vérére is szomjaznék.

Épen ezért egyetlen egy magyar embernek sem szabad megijednie azoktól a fenyegetésektől, melyeket cikkünk elején ismételtünk. A magyar embernek haladnia kell az egyenes uton, arról letérnie nem szabad semmiféle álokoskodások befolyása alatt sem.

Bizonytalan állapotokat élünk, azt sem tudjuk, mire virradunk; de azt tudnunk kell, hogy alkotmányunkat védeni szent kötelességünk. És ha a világ összedől, még akkor is.

A helyzet.

— Politikai levelezőnkől. —

Budapest, október 2.

A politikai helyzet ismerete ma még az ugynevezett beavatott körökben is merő kombinációkra szorítkozik. Kormányalakítási megbízásra Wekerle, Széll és az állandóan kísérő Khuen-Héderváry nevei variálódnak. We-

Fátyolos idők.

— A »Bácsmezei Napló« eredeti tárczája. —

Írta: Lukácsy István.

A vonatot vártem a mária-radnai állomáson. Boros fátyol borult a tájra. A hegyek tetői elvesztek a szürkés végtelenben és oly szomorú volt az egész vidék, mintha egy nagy halottat gyászolna s megkönnyezni akarná.

Messze távolban a sötét vidék homályában a közeledő gőzmondony úgy tűnt föl, mint egy fekete madár. Éles fütty hangzott föl a mély csöndben, azután elhallgatott és csak a kitóduló gőz sístergése, a kerekek tompa dübörgése jött mindig közelebb, közelebb. Egy percze megállott, hogy kipihenje magát s mi heszállhassunk, azután tova röpült a nagy síkságon, végig nem érő szárnyalásban, óriási szárnyainak szabályos csattogásaival.

Ketten ültünk a kocsiban: egy öreg ur és én. Hatvanöt esztendőtl olvastam le komoly arczáról, melyet ezüst hamvával hintett be az idő. Tekintete olyan barátságos és bizalomgerjesztő volt, hogy én meg nem állhatam, hogy mély tisztelettel ne üdvözöljem.

Odanyújtotta a kezét és éreztem, hogy az meleg és erős.

Hamar megindult köztünk a társalgás, a melynek során elmondta, hogy ő aradi s most Gyula Fehérvárról jön haza a fiától.

Vonatunk ott robogott az aradi határban és én minduntalan kitekingettem, vajjon látom-e a helyet, hol az a tizenhárom, nemzetem dicső vértanúja halt meg a hazáért és a szabadságért. Lelkem úgy el volt fogulva, mikor a lesülyesztett ablakon az üde reggeli szellő áradt be, mely ott járt valahol az ő sirjuk körül, hogy alig tudtam a megindulástól szóhoz jutni.

A jó öreg belátott a lelkembe.

— El fogom majd vezetni — mondá — azokra a helyekre, ahol a tizenhárom aradi vértanút fejbeltették és felakasztották. Én tizenegy éves voltam akkor s láttam azt a szomorú tragédiát.

— Sarkadon laktunk, hol atyám kereskedő volt. Ott játszottunk az utca porában amikor hosszú katonai menet vonult el előttünk. A magyar hadsereg volt az, mely Világosnál letette a fegyvert s az oroszok ide kísérték, hogy átadják az osztrákoknak. Mit tudtam én akkor, hogy az volt az önálló magyar hadseregnek az utolsó útja. Csak azt

láttam, hogy hallgatag, kopott alakok voltak rongyos ruhában. Arcukat előntötte a sápadtság, mely letörölte onnan az élet színét. Nem beszélgettek azok egymással, mind le-horgasztott fővel haladt előre. Valami végtelen szomorúság lebegett ott felettük s ment velük. Beszaladtam az anyámhoz s láttam, hogy az sir. Talán vesztettünk és most mindnyájunkat megköttöznek és elvisznek; ezek a gondolatok keringtek agyamban. Azután visszatértem a pajtásaimhoz s tovább kergettük a pillangót. Oly formán hat rám ez az emlékezés, mint egy rossz álom, melynek egyes részletét elfeledni nem lehet.

— Aztán elmúlt a nyár — folytatá az öreg ur — szüreteltünk is, amit meghagyott szőlőnkben az a sok katona. Egy ilyen őszi este, mikor az anyám lefektetett s rám huzta a takarót, apám lépett be a szobába s anyámmal halkán beszélgetni kezdett.

— Holnap fogják őket kivégezni — sutogta halkán. A minorita paptól tudtam meg, akinél ott járt egy osztrák tiszt Hoviger tábornok és várparancsnok üzenetével.

— Szabad oda menni?

— Nem, mert a katonaság már elzárta a hidat, mely a várba vezet.

— Hol fogják őket kivégezni?

kerle nevének ismételt előtérbe jutása a ma megjelent nyilatkozatának tulajdonítható. Audienciára még eddig senkisésem kapott meghívást és így jelenleg távolról sem sejthető, hogy mit hoznak a következő napok.

Ellenzéki értekezlet.

A Kossuth-párton kívül álló képviselők, névszerint: Holló Lajos, Zichy Jenő, Eötvös Károly, Molnár Jenő, Beöthy Ákos, Lovászy Márton, Lendl Adolf, Kaas Ivor, Visontai Soma ma délelőtt a képviselőház egyik termében eszmecsere gyűltek össze, hogy megbeszéljék a holnapi ülésen követendő magatartásukat. Elhatározták, hogy a függetlenségi és 48-as Kossuth-párttal együttesen fognak eljárni. Különösen a katonák bentartása dolgában. Elhatározták továbbá, hogy határozati javaslatot fognak beadni, mely Tóth János határozati javaslatával megegyező lesz. Fel fognak szólalni a holnapi ülésen Eötvös Károly és Zichy Jenő is. Eötvös hangsúlyozni fogja, hogy a kormány sztrájkjára nézve provokálni fogja a Ház határozatát. Nevezetesen azt kívánja, hogy a Ház, — miután a kormány nem akar résztvenni az ülésen — kényszerítse a kormányt, hogy teljesítse kötelességét, ellenkező esetben pedig a Ház intézkedjék.

A képviselőházi kérvényi bizottság ma hirdetett ülését keddre halasztották. Ennek az az oka, hogy a bizottság tagjai kellő számban nem jelentek meg és így a bizottság nem volt határozatképes. Khuen-Héderváry miniszterelnök és Kolozsváry miniszter megjelentek ugyan hanem a kormánypárti tagok távolmaradtak. Így kellett keddre halasztani az ülést. Talán akkor a bizottság nem fog sztrájkolni.

A házak számozása.

Ugy emlékszem, hogy a midőn 1900. évben a miniszterium elrendelte a népszámlálást, a közhatalóságoknak kötelességévé tette,

— Valahol a vár körül, ezt nem tudtam meg.

— Aradon tudják már?

— Igen, mert minden bolt be van zárva; alig lehet egy lelket is az utcán látni, félnek, mintha ítélet lenne...

Azután elaludtam. Szörnyű látomásaim voltak. Láttam véres kardokat, hörgő embereket, hallottam lövést és jajkiáltást, a melyre álmomból föliskoltottam. Alig tudott anyám megnyugtanni.

Reggel már korán talpon voltam, kiszaladtam az utcára, ahol összetalálkoztam Balog Ferivel. Olyan idős mint én, de az arca vörös, tele szeplővel s mindig vigyorgott, mint egy szatir. De nagyon erős volt és bátor. Oda szóltam neki:

— Hallod-e Feri, kivégzés lesz a vár mellett, gyere nézzük meg. Magyar katonákat fognak kivégezni, akiket multkor erre kísérték a falun keresztül.

Az a vigyorgó arc egyszerre elkomolyodott, hosszúra nyúlt és merően nézett. Hiába, ha gyerek is, de magyar volt.

— Add ide a kezdet, gyere. Lefutottunk a Maros partjára; leoldottuk a görbe molnár csolnakját, nem látott senki, mikor átevezünk az ujaradi partra.

Mikor kiszálltunk, puskaropogást hallottunk a vár felől. Akkor lótték agyon a vár éjszakai oldalán a sáncz mellett Schweidelt, Kis Ernőt, Dessewffyt és Lázárt.

Szaladni kezdtünk a vár felé a part alatt,

hogy az olyan utcák, a melyeknek eddig nevük nem volt nevet kapjanak s a házak újra számoztassanak. — Sajnos nálunk ez a rendelet még mai napig sincs teljes egészében végrehajtva. De ha a miniszterium nem is adott volna ki utczák elnevezésére és a házak újra számozására vonatkozólag rendeletet, a helyi hatóságnak kötelessége arra is gondolni, hogy az utcáknak és házaknak ne csak a térképen legyen nevük és számuk, hanem természetben is. — Hát nálunk Szabadkán e tekintetben meglehetősen rendetlenség van. — Ha valaki egy új házat épít oly helyen a hol eddig nem volt, vagy pedig oly háznak jut birtokába, a melynek eddig még önálló száma nem volt, hát nem tud házsámra szert tenni. — Ha elmegy a mérnökséghez onnan elküldik a kapitányi hivatalhoz innen az adó hivatalhoz innen meg tudja Istent hova addig küzdözgetik, hogy utoljára lemond arról, miszerint házának számot szerezzon.

Ezen az állapoton változtatni kell!

Elsősorban is az utcák, a melyeknek még eddig nevük nincs elnevezendők, másodsorban pedig az utcák újra számozandók, nem körök szerint, mint eddig voltak, hanem utcák szerint, úgy mint Budapesten, vagy Szegeden. Az utca egyik oldalán levő házak páros számmal jelölendők, a másik oldalon levők pedig páratlannal.

Végre pedig ki kell jelölni a helyi hatóságnak azt a hivatalt, a mely a házsámot állandóan eszközli.

Ha ezek megtörténnek, úgy nem lesz kénytelen az idegen ember fűhöz-fához fordulni, ha el akar esetleg jutni p. l. az V. kör 210. szám alá, vagy VIII. kör 375. szám alá. Ma napság még a benszült sem tud eligazodni a körök szerinti számozáson. Az utcák elnevezése s a házak újbóli megszámozása oly égető szükséges s a közrendészetnek oly elemi része, hogy azt elodázni tovább nem lehet.

—r—ő.

Arad felől sok csolnakot láttunk átjönni erre az oldalra.

Egyszerre dobpergés üti meg a fületem. Fölugrottunk a partra, akkor hozták ki a többi a várból az ujaradi uton.

Fehér köpönyegű lovasok vágattak előre s mindenkit visszakergettek a községbe: csak minket nem vettek észre,

Mintha most is látnám, úgy áll lelkeim előtt. Szomorú őszi nap volt, az égen nem látszott egy tenyérnyi kékség, csak szürkeség és gyász. Husz-husz katona vette körül az elítélteket. Paraszt szekér vitte Damjanicsot, vele szemközt ült egy vérvörös ruhás alak — a hóhér. Az elítéltek mellett lépdeltek a lelkészek fehér egyházi ruhában.

Ott álltunk egy vonalon a kilenc akasztófával; durván faragott mintegy nyolc lábnyi facölöpök voltak. A szomorú menet csakhamar ide ért, mire a katonaság négyszögbe zárta az elítélteket. Nem igen tudtuk kivenni, mi történik a négyszögben; csak Damjanichot láttam még a szekéren; szürkés kabátban, nagy fekete szakállával éppen felénk volt fordulva.

Egyszerre őt sem láttuk többé. Mindez alig tartott egy óra hosszúig. Trombita harsant, a dob pergett, a katonaság sorakozott, elvonult. Csak négy katona őrizte a kivégzés helyét, hol a lelkészek leborulva imádkoztak.

Ekkor azután láttunk mindent. A kilenc akasztófán ott függött a nemzet kilenc vértanuja. Sápadt, vére hagyott arczezal a vár

A második válasz.

Nem a Bácskai Hirlap kedvéért válaszolunk, mai október 2-diki számában megjelent quodlibetjére. Válaszolunk csupán csak azért, hogy a közönségnek kimutathassuk *mennyi valótlanágból, mennyi hirlapírói értelmetlenségből, mennyi malitiából s mily nagy ügyetlenséggel* van az a quodlibet összeállítva, melyet a Bácsmegyei Napló ellen intézett támadásnak nevezhetnénk, ha ugyan támadásnak lehetne minősíteni azt a fájdalmat, mely azért jajdul föl, hogy nem neki hisznek, nem az ő tekintélye uralkodik Szabadka szab. kir. város közönségének véleménye fölött csupán csak azért, mert a Bácsmegyei Napló a sajtó hivatásának tudatában, ezt az uralmat a maga értékére szállítja le.

A közvélemény itélni fog. Meg vagyunk győződve arról, hogy a romlatlan gondolkodásuak nekünk adnak igazat. Másokkal nem törődünk.

A Bácskai Hirlap nehéz felfogása.

Idéz egy kis gunynyal első számunk vezércikkéből. Megjegyezzük mindenekelőtt, hogy ezen idézésre nem a maga okosságából jött reá. Figyelmeztette reá valaki az Otthon kávéház előtt Braun Henrik urat. Ha a Fischer ur ezt tudta volna, nem engedte volna meg az idézést. De nézzük csak mit idéz:

»Azon igazság diadalra juttatása, mely a közé; s az egyén igazságának védelme, ha ezen igazság sérelmének megelőzése visszahatással lehetne a közéletben szükséges, s a megállapított jogokat biztosító rendre.«

Ezt nem érti a Bácskai Hirlap jogásza! És még azt kívánja, hogy autentikus magyarázója legyen mindennek! Nos, majd én megmondom, de nem a művelt közönség kedvéért ez egyszer, hanem a Bácskai Hirlap nehéz gondolkodását felvilágosítandó.

Tehát mi diadalra akarjuk és fogjuk is jut-

felé néztek, a hová bekanyarodott a katonaság.

Gyermekek voltunk, nem mertünk igen közel menni, de soha nem felejttem el, amit ekkor láttam.

Csak később, mikor megnövekedtem s tanultam a könyveket, tudtam meg, mik voltak e hősök nekünk s mit tett az osztrák velünk. Porba hullott nemzetünk koronája, kialudt a szabadság lángja. Egy egész nemzet arcán vágott végig a győző hatalom s vasbilincseket rakott a kardot forgató hősi karokra...

Később aztán odavezetett engem az öreg ur a kivégzés helyére. Szép barna obeliszk emelkedik föl a magasba egy dombon, mely vasráccsal van körülvéve. Innen az egész síkságot át lehet látni. Bal felől a vár sűrű fák árnyában, jobb felől Uj-Arad, hátul a Maros. A gránitgula első oldalán arany betűkkel van bevésve: »1849. október 6.« Azután rajta van mind a tizenháromnak a neve. Fölmarkoltam abból a piros hősi vérről szentelt földből egy göröngyöt, hogy magammal hozzam...

...És mintha láttam volna, hogy a légben alakok nőnek ki, vitéz, délceg, borostyánkószorus katonák, véres karddal, amint égő lelkesedéssel tekintenek föl a Szabadság összeroncsolt zászlajára s követik azt.

Ajkuk mintha megnyilna és zengenek:

»Hazádnak rendületlenül
Légy hive óh magyar!...»

tatni a köznek igazságait. Ezt is meg kell értelmezni? Nem, ezt talán megérti a B. H.

Azután védeni akarjuk az egyén igazságát, akkor, mikor az egyén megsértett igazságát védeni kell, mert a védelem elmulasztása oka lehetne a közrend bomlásának, mely az ismert emberi jogokat biztosítja.

Mert hát az egyén megtámadott igazságának a védelme nem mindig a sajtó dolga, mert vannak esetek, mikor a védelem nem nyilvánosság elé való, mert ártalmas közbotrányt okozna, másnak érdekeit tönkre tehetné.

Persze ha ezen utóbbit a Bácskai Hirlap szerkesztője Braun Henrik ur tudta volna, akkor magasabb hirlapírói álláspontból vizsgálva azt az idézett mondatot, meg is értette volna és nem engedte volna meg, hogy a közönség saját lapjából győződjék meg nehéz felfogásáról. És még ő beszél igazságról és ő követeli azt, hogy Szabadkán csak őt ismerjék el tekintélynek. A nehéz felfogás bevallása nagyon árt ám a tekintélynek, szerkesztő ur!

Ezután akár ne is folytatnánk. Ez a bevezetés elég, hogy a quodlibet többi részének jellegét, értelmét, rejtett célzatát és így értékét is a közvélemény megértse.

A pápa halála.

Igaz, mi megemlékeztünk a pápa haláláról és pedig így:

»Budapestről távirati tudósítás érkezett, hogy XIII. Leó pápa ma, (junius 13.) délután 4 órakor meghalt.«

Hát igaz volt-e ez vagy nem? Érkezett-e Szabadkára távirati tudósítás vagy nem? Ez igaz. Erkezett.

Nos hát, kedves szerkesztő ur, ha ön azt meri mondani, hogy ilyen tudósítás Szabadkára nem érkezett, akkor ön rosszakaratulag tudatosan megakarja téveszteni a közönséget az ön előnyére. Ez pedig csunya dolog. Sokkal csunyább, mintha csak a mi kárunkra akarná megtéveszteni.

A pápára való hivatkozásuk pedig annál jellemzőbb, mert erről a hírről az összes fővárosi lapok megemlékeztek velünk egy időben, megemlékezett még az Alkotmány is, sőt a Hazánk határozottan azt írta velünk egy időben, hogy meghalt.

Hát, szerkesztő ur, azok a budapesti lapok csak mégis nagyobb tekintélyek, mint a B. H. És mert ön ezeket nem bántja, árulja el velünk szemközt rosszakaratát.

A rosszakarat a közvélemény előtt hitelét veszíti.

Nekünk, mint a sajtó egyszerű munkásainak közölnünk kellett a hirt. Közöltük és helyre igazítottuk. Ezzel a helyre igazítással a közvélemény előtt igazoltuk magunkat. Világ lapok is hoznak téves értesüléseket, ettől csak a mindenség lapja ment. Lehet hogy a Bácskai Hirlap szerkesztője a mindenség hirlapírója, a kinek tudósításait a esalhatatlan szellemek inspirálják. Lehet; nagyon lehet. Én elhiszem, Braun szerkesztő ur.

De most az önök halálhíreivel, az önök igazságaival, mely mellé nem mernék jelzőket tenni csak azért, hogy egy közbecsülésben megöszült férfiut suttyomban piszkálják, foglalkozunk:

A Bácskai Hirlap halálhírei.

Az 1902. évi április 19-dikén halt meg Horánszky Nándor. A Bácskai Hirlap vagy öt nappal azelőtt külön kiadásban hirdette Horánszky Nándor halálát.

A külön kiadást követő számban így ír a Bácskai Hirlap:

»Sohse örültünk még annyira, hogy saját hírtünk megőzafolni lehet, mint most, mikor örömmel tudtuk meg, hogy Horánszky halálhíre csak tudósítónk megtévesztésén alapult.«

És hogy a külön kiadás valódiságát is a B. H. szavaival igazoljuk, ide igtatjuk még a következő idézetet a Bácskai Hirlapból:

»Ma délelőtt budapesti tudósítónk értesítése nyomán külön kiadásban megírtuk, hogy a kereskedelemügyi miniszter meghalt.«

Nos tehát ezt a halál hirt az egész országban csak a Bácskai Hirlap hozta.

A pápa halálhírét még fővárosi lapok is hozták velünk egyidejűleg, s a halálhír elterjedését valamennyi lap megemlítette hosszasan-rövidebben. És hol van Róma, az akkor igazán nagy beteg és öreg pápával és hol van Budapest Szabadkához, az akkor beteg, de erős szervezetű, férfiúi erejét élő Horánszkyval.

Van még egyéb halálhíre is a Bácskai Hirlapnak, ha kell, kikeressük azt is.

A Széll kabinet lemondása.

Nos tehát mi megírtuk, június 13-dikán, hogy a Széll kabinet lemondott. Mi előttünk a Szeged és Vidéke és a fővárosi lapok külön kiadásban ugyanezt írták meg. Hogy igazunk volt, azt a másnap eseményei igazolták.

Nem jó azt akarni, hogy mindig a Bácskai Hirlapnak legyen igaza.

Zágráb ég.

Nos hát itt már nem mert idézni a Bácskai Hirlap, mert azonnal észrevették volna a turpisságot. Nos majd mi idézzük, mit írtunk Zágráb égéséről. Ime ezeket:

»Délután 6 órától fogva másról sem beszéltek Szabadkán, minthogy Zágráb ég.«

A hír iránt tudakozódtunk Budapesten, de éjjel 11 óráig Budapestre Zágrábból hír nem érkezett.

Szerkesztőségünket többen kérdezték a hír valósága felől.

Hozzá tették a hírhez azt is, hogy a zágrábi zavargások magyarellenos izgatások eredményei.

Meglehet, sőt valószínű, hogy a hír csak Szabadka szenzációja.«

Ime szóról-szóra ezt írtuk meg. Egy szabadkai, minden szavában igaz, letagadhatatlan hirt. Sőt második számunkban Zágráb égése cím alatt még az okát is megírtuk, hogyan terjedhetett el a hír Szabadkán Zágráb égéséről. Josipovich egy majorját gyújtották föl zavargó munkások »erről érkezett egy távirat Boroviczényi ezredeshez Szabadkára. E hírből támadt a másik hír.

Idézetek a Bácskai Hirlapból.

»Bécsben ugyanis az a hír van elterjedve, hogy Ottó főherceget száműzték.«

»Szabadkán is az a rémhír terjedt el, hogy Karagyorgyevits Péter királyt és több szerb tisztet meggyilkoltak.

Ezeket írja a Bácskai Hirlap szeptember 22-diki számában. De csak egyedül a Bácskai Hirlap az egész országban. Mi ezt nem helytelenítjük, mert hát a hír el volt terjedve. Csak Zágráb égésének illusztrálásaképpen hoztuk fel és hogy felkérjük a Bácskai Hirlapot, ne tekintse másnak hibául azt, amit ő is megtesz és megtennie kell. Mi ezt elismerjük, hogy igazságosak legyünk. De menjünk most tovább:

A Bácskai Hirlap június 13-iki száma vas-tag betűkkel írja a következőket:

»Lapunk zártakor értesülünk a budapesti

telefon tudósítónk útján, hogy Bécsből a Schönbrunba kikocsikázó királyra ma este fél hat órakor egy olasz anarchista revolverével rálőtt, s mikor nem találta, vasbotjával fejbe vágta, mire a király véresen bukott előre kocsijába.«

Nos hát ebből a hírből köztudomás szerint nem igaz az, hogy a királyra rálőttek, nem az, hogy vasbottal fejbe vágta s ő felsége véres földvel bukott előre. Így csak a Bácskai Hirlap hozta, más egyetlen egy lap sem az országban. Mi azonban elismerjük, hogy megtéveszthették. Igazságosak akarunk lenni.

Ezen kívül idézhetnénk egyebeket is, helyi dolgokat, melyek eléggé erősen érvelőnek mellettünk, de nem vesszük a kutatással ma, mikor több a dolgunk a rendesnél. És nem is akarunk okvetetlenkedni.

Egy kis igazságot a B. H.-tol.

A Bácskai Hirlapban szedőinek egy nyilatkozata jelent meg, melyre úgy a szerkesztőség, mint Szabados Sándor nyomdátulajdonos válaszolt.

Erre a nyilatkozatra ma a Bácskai Hirlap reflektál de úgy, hogy nem ismeri el az igazat, hanem gyanúsít. Gyanúsítja Szabados Sándort, hogy az ő általa aláírt nyilatkozatot nem ő írta. Kijelenthetem, mert tudom, hogy ő írta, ő fogalmazta, ő is írta alá. Szabados Sándor nem szorult más védelmére és más tollára.

Igy ír még a Bácskai Hirlap:

»A Szabados nyomda szedői, összesen négyen hétfőn reggel beszüntették a munkát. Az nap este a Bácskai Napló szerkesztője Dugovich Imre úr és munkatársa Vajda József úr azt panaszolták lapunk szerkesztőjének, hogy a sztrájkra a mi kiadónk biztatták Szabados munkásait.«

Nos hát ez nem így történt.

Hétfőn este én a B. N. felelős szerkesztője bementem az Otthon kávéházba, hogy Braun Henriktől valamit kérdezzek; kérdéshez sem jutottam, mert ő megelőzött. Ezzel a kérdéssel:

»Hallottad, hogy a Fischert vádolják azal, hogy a nyomdában a sztrájkot ő készítette elő?«

Erre azt mondtam:

»Igen hallottam.«

Erre ő, Braun megjegyezte, hogy aljasság ezt állítani.

Én higgadtan feleltem neki:

»Ha nem igaz, akkor az.«

És ezzel távoztam Mihály napra.

Hát ez már úgy-e másképpen néz ki, mint a fenti előadás. Ez a mi igazságunk ám.

És másnap megjelent a Bácskai Naplóban az a hír, hogy csínyet követtek ellene.

Az előző valóság megértelmezi a Bácskai Hirlap többi szófizmáját.

Hát mért nem ismeri el azt a Bácskai Hirlap, hogy a szedők fizetése nem olyan volt, mint a B. H. szedői állították.

Erre vonatkozólag, közöljük szedőink következő nyilatkozatát:

Nyilatkozat.

Kijelentjük, hogy Szabados Sándor ur nyomdájában heti fizetésünk nem 7 frt 50 kr. és 8 frt 50 kr. volt, mint ezt a »B. H.« állítja, hanem 9, 10 és 11 frtot is kerestünk hetenként; különben, hogy a »B. N.« szedőinek mi a heti fizetése az nem a »B. H.« szerkesztőségének a dolga, hanem a mienk.

Szabadka, 1903. október 2.

Molnár József, Kiliánovits István, Horváth István.

Ez a nyilatkozat eléggé magyarázza a Bácskai Hirlap mai quodlibetjét. Nekünk ezen részével hosszasan foglalkoznunk nem kell.

Most még egy kérdést:

Ki engedte meg a Bácskai Hirlapnak egy teljesen magán jellegű és semmit sem bizonyító levél közzétételét, mikor arra a levélíró felhatalmazást nem adott?

Ez ellen Szabados Sándor ur már megtette jelentőségét a szakegyletnél annál is inkább, mert üzleti érdekeit a legerősebben érinti. Sőt jogorvoslatot keres más oldalon is. Ez a levél különben lényegében nekünk ad igazat.

A helyzet.

Most tehát még tovább. A sztrájk folytán lapunk alig hogy megjelenhetett.

A Héderváry leszavaztatásának napján megirtuk azt az értesülésünket, amit kaptunk. Már előző nap tudtuk, hogy Weitzenfeld Lajos nekünk 7 és 8 óra között telefonálni fog. Tanoncokkal dolgoztunk, a fiuk készen voltak három oldallal nagynehezen hét órára. A lap össze volt állítva. Megkértem Vajda kollegámat, hogy maradjon egyedül a revíziónál és én haza mentem, nem várva meg a telefont, mert tudtam hogy már nem lehet szedni.

Mikor a telefon tudósítás megérkezett, Vajda József a telefontól nem is volt. Más vette föl a telefont, s neki úgy mondták el. Az lehet, hogy ő nem hitt a telefontnak, mert nem ő maga vette föl, s mert a Bácskai Hirlap szeret tréfálni, de ez a lényegen nem változtat. Mi tudtuk az ügyet, de már nem hozhattuk a sztrájk miatt.

Igaz az, hogy addig, amíg a mi értesülésünk terjedt, nevezetes momentuma az országgyűlésnek nem volt. Még a mai szót sem javíthattuk ki.

Nos, most tovább.

A Bácskai Hirlap nagyon rossz értesülésére vall, ha nem tudta, hogy Héderváry leszavaztatása előtt már összeállította a kabinetet, de kinevezés alá nem terjesztette, várni akarván a szabadelvű párt katonai programját, mert a ki nem nevezett, de tárczát vállalni kész államférfiak így akarták. Hát legyen meggyőződve a Bácskai Hirlap, hogy ez így volt.

A Rákóczy ünnep.

A leghatározottabban kijelentem, hogy a Rákóczy ünnepre vonatkozó állításai a Bácskai Hirlap cikkezőjének teljesen valótlanok.

Nem lehet igaz következőkért:

Vasárnap délután panaszkodtam a Rákóczy ünnepély ellen mert csak akkor tudtam meg kik a bizottság tagjai: Állítja a Bácskai Hirlap.

Ez nem lehet igaz, mert a Bácsmegyei Napló vasárnap reggeli száma külön cikkben hozza a huszas bizottságnévsorát, melyet Dugovich Imre szombaton délután irt le a városházán.

Hanem igenis így történt a dolog: Én előttem panaszkodott Braun Henrik ur, hogy az újságírók nincsenek a bizottságban. Erre én azt mondtam, ha egyikben sincsenek, még a százasban sincsenek az baj. Ugy-e ez más-képen hangzik.

Azután én voltam az, aki másnap, hétfőn eziránt kérdést intéztem Bölts József tanácsnokhoz, aki kijelentette, hogy a százas bizottságban mindenkinek helye lesz. És én egyéb érveinek helyességét is elfogadva bucsuztam tőle el.

Azt pedig határozottan tudom, hogy Janiga János és Lukácsy István, mint a

Bácsmegyei Napló főszerkesztője és munkatársa lettek a bizottságba bevéve.

Jönnek tovább azok a gyanúsítások, melyek a sanda mézárásra vallanak. Nem felülünk reájuk. Azt azonban kijelentjük, hogy Janiga János főszerkesztőnk már kezdettől fogva irányítja lapunkat, s ha nem is irt, de biztosíthatom Braun Henrik urat, hogy már diktált és még diktálni is fog.

És ami a csodálatos, a Rákóczy ünnep huszas bizottsága ellen csak akkor akadt kifogása, mikor mi már annak hétfői üléséről is bő referátát hoztunk. Tehát csak a szerdai számban.

Most pedig mi kérjük a közönséget, itélje meg azt, amit Bácskai Hirlap mai számában irt és megtalálja majd azt, amit írni akart.

Előfizetési felhívás.

Mikor a »Bácsmegyei Napló«-t megindítottuk, egyetlen cél lebegett csak előttünk, az igazság és a közvélemény önzetlen szolgálása. Olvasóink meggyőződhetek arról, hogy e célhoz vezető egyenes útról egy pillanatra sem tértünk el. Így akartunk közreműködni abban a nagy munkában, melynek feladata a magyar nemzet javának, jogainak biztosítása, az egyének és az emberi csoportosulások jogos érdekeinek összhangba hozása.

Igy fogunk közreműködni ezután is. Ehhez a nagy munkához kérjük a közönség támogatását, mint a közjónak egyszerű közkatonái, mint az igazságnak hűséges őrei.

A kezdet nehézségeit leküzdöttük már félig meddig, s a közönség támogatásával leküzdjük egészen. A közjóért intézzük ezen előfizetési felhívást hozzá az új negyed elején.

Lapunk előfizetési díja:

Helyben: egész évre . . .	16 kor.
fél évre . . .	8 kor.
negyed évre . . .	4 kor.
Vidéken: egész évre . . .	20 kor.
fél évre . . .	10 kor.
negyed évre . . .	5 kor.

H I R E K.

Szabadka, október 2.

Október hatodika.

A magyar szabadságharcznak ezt a nagypontját Szabadkán is meggyászolják.

A református hitközség indította meg a mozgalmat, melyben, meg vagyunk győződve részt vesz egész Szabadka. Ki ne ülne gyász-ünnepet a magyar szabadság megfeszítésének nagypontján.

Legyünk egyek ezen a szent gyásznapon is, hogy erősödjék a magyar nemzet minden fia az egymás iránt kölcsönösen tartozó erősítő szeretetben

Sirjunk együtt, hogy könyeink lelkeink hazaszeretét növeljék egekig.

Barsy László lelkész és Nánay Mihály a következő meghívót bocsátották közzé:

Meghívó. A szabadkai evangelium szerint reform. egyház folyó hó 6 délelőtt 9 órakor Széchenyi-téri imaházában, az 1849-iki aradi

13 vértanu emléknapiján ünnepélyes gyász istentisztelet tart, melyre ugy az egyház tagokat, mint Szabadka város hatóságát, egyesületeit és a nemzet gyászában vele együtt érző minden rendű és rangu lakósaít vallás különbség nélkül tisztelettel meghívja. Szabadkán, 1903. október 1-én. Az egyházközség nevében: Nánay Mihály gondnok, Barsy László lelkész.

— **Ludvig Gynla**, a m. á. v. elnök igazgatója ma este Szegedről Szabadkára érkezett s innen a gyorsvonattal Beskára utazott az ujonan lefektetett hadikitérők megtekintésére. Szabadkán hozzá csatlakoztak Kovács üzletvezető és Ofner felügyelő.

— **Kitüntetés.** Krausz Lajos vasuti főkalauz, szabadkai lakos, a ki Ferdinánd bolgár fejedelemnek julius havi magyarországi utazása alkalmával a vonatkísérő személyzetben volt, szép kitüntetésben részesült. A fejedelem ugyanis szolgálata elismeréséül a VI. osztályú Sándor rendjelet adományozta neki. A rendjelet tegnap délelőtt adta át ünnepélyesen Weinhardt Manó forgalmi főnök, elismerő szavai és jókívánság kíséretében a kitüntetettnek, a ki 24 évi államvasuti szolgálatának ideje alatt immár a hatodik kitüntetési érem boldog tulajdonosa.

— **Bevonuló rendőrkapitány.** Mamuzsich József rendőrkapitány, a ki mint egyévi önkéntes a napokban kezdi meg katonai szolgálatát, egy évi szabadságolása iránt benyújtotta kérvényét.

— **Zombor költségeloirányzata.** Zombor sz. kir. város 1904. évi költségeloirányzatát az október hó 6-án megtartandó közgyűlésen tárgyalják. A mérleg így lett felállítva: Bevétel 734,514.46 korona, kiadás 733,410.04 korona. Mutatkozik felesleg 1104 kor. 42 fillér. A bevételhez hozzá van véve 200.000 korona városi pótdó, ami 50 százaléknak felel meg. Az 1904. évre költségeloirányzatilag a következő újabb tételek lettek felvéve: Irodai szükségleteknél 400 koronával több lett felvéve. A faiskola szaporításánál 200 korona magoncok beszerzésére. A szabad liceum-egyesületnek 400 korona segély. A városháza hivatal-helyiségei átalakíttatnak. Egy utcáseprő gépre 2000 korona. Díszkert- és faiskola-munkások új egyenruhát kapnak. Schweidel-szobora 2900 kor. Színház-szálloda átalakításra 6000 kor. A kövezési alap költségvetésénél a városi járdák, hidak és átjárók, nemkülönbön utcák és terek rendezését teszi kilátásba a tanács; a mérnöki hivatal javaslata alapján nemkülönbön javasoltatik, hogy a szegényháztól a Hamóder-féle hidig elterülő uttest folytatólagosan keramittal köveztessek ki és erre mint I-ső részlet 4000 korona van előirányozva.

— **Névmagyarosítások az év első felében.** A m. kir. belügyminiszter megküldötte a városnak az 1903. év első felében történt névmagyarosításokról szóló kimutatót. Szabadkán 16, Ujvidéken 10, Zomborban 12, Baján 28, Zentán 11 és a megye többi községeiben 16 körvényezőnek engedték meg a lefolyt félévben a névmagyarosítást.

— **Törvényszéki tárgyalások.** Ma délelőttre több bűnügyben főtárgyalás volt kitűzve a kir. törvényszéknél. Mivel azonban a felek részben nem lettek beidézve, részben pedig az idézések nem voltak kézbe íthetők, beállott a már rég meg nem történt eset, hogy egyik tárgyalást sem lehetett megtartani.

— Magán állatorvos Szabadkán.

Szabados Béla okl. állatorvos mai nappal megkezdte állatorvosi gyakorlatát. Lakik: Kossuth utca 12. sz. alatt (Manojlovits-féle palota).

— **A zentai iskolaszék ülése.** Kedden délután tartotta meg a zentai iskolaszék gyűlését a központi népiskola rajztermében a tagok élénk érdeklődése mellett. A gyűlés Szücs Lajos elnök lemondását tudomásul vette s helyébe Szekfü György nyug. főjegyző, helyettes elnökül pedig Szárics Géza katonai tanácsnok választotta meg. A jelen tanévben beiratkozottak száma 50 százalékkal kisebb, mint más évben. Az iskolaszék megkeresi a tanfelügyelőséget, hogy tekintettel a hatóság mulasztására, sürgősen intézkedjék a visszas állapott megszüntetése tekintetében.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Gertinger Pál zombori ügyvédet az ügyvédekről vezetett lajstromból törölte és irodája részére gondnokul dr. Dimitrievics Branko zombori ügyvédet rendelte ki.

— **A földmives iskola szüretje.** Tegnap kezdték meg a földmives iskola szőlőtermésének leszüretelését. Az idén az eddiginél is nagyobb eredményre van kilátás és így Szabadka borfogyasztó közönsége a jövőben bőven el lesz látva a már közkedveltségnek örvendő kitűnő földmivesiskolai borokkal.

— **Bácskai munkások Németországban.** A földmunkásokhoz a bácskai magyarok jól értenek, úgy, hogy a bácskai kubikosokat nemcsak az ország legtávolabbi vidékén, de a külföldön is szeretik alkalmazni, de külföldre is szerződtesik. Így most Wegener Ferencz nevű berlini mérnök tartózkodik Bácskában, aki Topolya, Földvár, Kis-Hagyas, Feketehegy, N-Militicsről földmunkásokat szerződtes az Odera folyó kiöntéseit gátló töltések építéséhez szükséges kubikumunka végzésére. A munka vagonok megtöltéséből áll, mely idő alatt egy munkás átlag 3 koronát kereshet naponta. A munka 2—3 évig tart, télen nyáron egyaránt folyik.

— **Tombola estély.** Holnap, szombaton este megkezdődnek ismét az »Otthon« kávéház tombola estélyei, a melyek már éveken át a kedvencz szórakozási helyet minden hasonló alkalommal zsufolásig megtöltő uri közönséget vonzottak. Az új tulajdonos most még az elődénél is nagyobb áldozatkészséggel költségkímélés nélkül iparkodik az uri közönség állandó találkozó helyéül tenni elegáns kávéházát, a mit el is fog érni, ha állandóan annyi szép és értékes dologgal kedveskedik látogatóinak, mint holnap, a mikor a Milkó Salamon fia üzletének kirakatában látható szebbnél-szebb nyeresémtárgyak fognak kisorsoltatni. A tombolajáték előtt és után Hasy Kálmánnak a Margitszigetről immár hazaérkezett kitűnő zenekara fogja a közönséget szórakoztatni.

— **Elveszett brilliáns tű.** Tegnap az új izraelita templom előtt egy brilliáns kővel ellátott biztonsági tűt találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrkapitányságnál.

— **Anyakönyvi-hírek.** *Meghaltak:* Kincses Klára 1 hó, Markovics Ágnes 8 hó, Mikuska István 14 hó, Mák Mária 21 hó, Basics P. Bódog 18 hó, Czurnics András 50 év, Mariánovics Márk 55 év, Takács Mártonné Dózsai Mária 38 év. Mészáros Erzsóber 11 hó. — Szül. 13; 7 fiu, 6 leány. —

Eljegyzés: Taupert Alfréd tanár Szudárevics Katalin városi tanítónőt, Antunovics Bódog Csáky Krisztinával, Gál János Váradi Borbálával.

Nagy vasuti kisiklás.

F. hó 2-án Zimonyból induló 923. számú vegyesvonal reggel 6 órakor Ó-Pázua állomás előtt a 216. és 217. sz. órházak között teljesen kisiklott, ez által Szabadka-Zimony között az összes vonatforgalmat elzárta.

Ó-Pázua állomás főnöke azonnal sürgőzött a szabadkai forgalmi főnökséghez munkásokért és segélyvonatért. Weinhardt felügyelő-forgalmi főnök azonnal intézkedett és külön segélyvonattal a helyszínre utazott, hogy a szükséges intézkedéseket személyesen megtehesse.

A kisiklás folytán a 902., 903. és 905. sz. vonat utasai csak nagy késedelemmel, átszállással lettek továbbíthatók. Koburg Ferdinánd fejedelem anyja Koburg Klementina, ki a 902. sz. express vonaton utazott kénytelen volt kíséretével szintén átszállani a Zimonyból érkezett segély vonatra.

A forgalmi akadály folytán a mai gyorsvonal nem is érkezett be Szabadkára, hanem innen lett egy gyorsvonal indítva, mely csupán 3 kocsiból állott.

A 905. sz. személyvonal szintén átszállással közlekedett Szabadkára, mely a 903. sz. gyorsvonal utasait, kik Ó-Pázuaán rekedtek, magával hozta.

A kisiklás folytán a pályatest nagyon megrongálódott, de Weinhardt felügyelő-forgalmi főnök személyi intézkedései folytán valószínűleg még a mai nap folyamán helyre lesz állítva.

A kisiklás következtében a mai személyvonalok csak átszállással, tehervonatok pedig egyáltalán nem közlekedhetnek.

Okiráthamisító kereskedő segéd.

A rendőrség ismét egy érdekes bűnügyben fejezte be a vizsgálatot.

Özv. Matkovits Pálné a napokban feljelentést tett a rendőrségnél, hogy Nagy Antal volt kereskedő segéd 4000 koronát érő házát a nevére iratta, a nélkül, hogy bármiféle okiratot kapott volna tőle a birtokváltozásra vonatkozólag.

A rendőrség rögtön megindította a nyomozást és kiderítette, hogy a feljelentett egyón tényleg hamis szerződéssel manipulált. A mint ugyanis megtudta, hogy Mamuzsicsné, a kinél a legujabb időig lakott, házát elakarja adni, ajánlkozott, hogy ő vevője lesz a házra, a melynek vételárát azonban csak januárban fogja kifizetni, a mikor nagyobb összeg pénzhez fog jutni a felesége révén.

A háztulajdonosnő erre hajlandónak mutatkozván, Nagy pénz után nézett, mert valójában sem neki, sem a feleségének nem volt kilátásuk hogy egyhamarjában pénzhez jussanak.

Beavatta tehát a dolgába Miklós János nevű ismerősét, a ki egy éjjeli mulató helyen zenészkedett, és egy hamis szerződést íratott vele, a melylyel a nevére iratta a házát és így az egyik helybeli pénzintézetnél 800 korona kölcsönt vett fel, a mely összegből 200 koronát átadott Markovicsnőnek azzal, hogy ezt a pénzt őrizze meg addig, míg a vételárra nézve megegyezésre jutnak.

A rendőrség a nyomozás során megtartott házkutatás alkalmával Nagy Antal lakásán megtalálta a szerződést, valamint 405 korona készpénzt, a mely összeghez számítva a háztulajdonosnőnek átadott 200 koronát az érdekelte bank csekély összeggel fog káros-dni,

A bűnös manipuláció nyitjára a pénzüzetet egyik tisztviselője jutott, a ki kérdést intézett Matkovicsnéhez, hogy miért adta el a házát.

Nagy Antalt a rendőrség letartóztatta. Miklós János, a bűntárs, időközben eltávozott Szabadkáról, de már nyomában van a rendőrség.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorológiai intézet távirati jelentése.) E hó 3-ára enyhe, változékony időjárás várható, nyugaton csapadékkal.

Gabonatözsde.

Budapesti gabonatözsde.

Mérsékelt vételkedv és 2-5 fillérrel magasabb áron elkelt 25.000 mtm. buza.

A határidőzletben buza szilárd, a többi termények pedig tartott irányzattal zárultak.

	Kezdeti	Változás
Buza okt.-re	755	758—756
Buza	—	—
Buza apr. 1904	771	773—772
Rozs okt.-re	622	619—618
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	647	645—644
Zab okt.-re	533	534—533
Zab	—	—
Zab áprilisra	561	562—560
Tengeri szept.-re	600	605—600
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri máj. 19.4	530	528—527
Repce	—	—
Repce	—	—

Helyi gabona árak.

Gyöngye kínálat és tartózkodó vételkedv mellett forgalomba került ma 500 mtm. buza 7.15—20 koronás áron.

Zabban alig volt kínálat és csekély mennyiség 4.90 koronáért kelt el.

Változatlan áron mellett rozs 5.60 és árpa 5.10 koronáért került forgalomba.

Új csöves tengeri élénken lett kínálva és elkelt nagy mennyiség 2.80 koronás áron.

Idegenek Szabadkán.

Október 2.

Nemzeti szálloda: Baumler Gusztáv keresk. Pozsony. — Nikolics I. vállalkozó Újvidék. — Moses György utazó Berlin. — Germak Vincze utazó Bécs. — Steinbach Izidor utazó Bécs.

Bárány szálloda: Mándics utazó Bécs. — Fábri Iókereskedő, Gyurkovics Gynla Budapest. — Weigler utazó Bécs.

Polgári szálloda: Klopper Márk Baja. Kristo Gugrieff keresk., Glied Jakab Jankovác, Francis Lajos Breska.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

1612/903. eln.

Pályázati hirdetés.

Szabadka sz. kir. város törvényhatóságánál egy városi tanácsnoki, egy adópénztári ellenőri és egy kapitánysági iktatói állás üresedésbe jövén, azokra valamint a két utóbbi állás betöltése folytán netán üresedésbe jövő egy adópénztári tiszti, egy adótiszti, egy segédadótiszti,

egy I. osztályu és egy II. osztályu irnoki állásra ezennel nyilvános pályázatot hirdetek.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket 1903. évi október hó 15-dikének déli 12 órájáig Méltóságos Schmausz Endre Szabadka és Baja városok főispánjánál Szabadkán annál is inkább nyujtsák be, mert az elkésve érkezett folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

- 1) A tanácsnoki állás 3400 korona.
- 2) Az adópénztári ellenőri állás 2000 korona.
- 3) Az adótisztai állás 1600 korona.
- 4) A segédadótisztai állás 1400 korona.
- 5) A kapitányi iktatói állás 1400 korona.
- 6) Az I. osztályu irnoki állás 1200 korona.
- 7) Az adópénztári tisztai állás 1600 korona.
- 8) A II. oszt. irnoki állás 1000 korona évi fizetéssel kapcsolatos.

Szabadkán 1903. szept. 29.

Dulits,
h. polgármester.

18676/1903. tan. sz.

Pályázati hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város Technikus ösztöndíj alapjának jelenleg mintegy 576 k. 50 fillért kitevő, évi kamataira technikus ösztöndíj czímen ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, a kik az alábbi kellékeknek megfelelően, ezen ösztöndíjat elnyerni óhajtják, hogy folyamodnyukat kellően felszerelve legkésőbb folyó évi október hó 20-ig a városi tanácshoz Szabadkán nyujtsák be.

Ezen ösztöndíjért folyamodhatik minden szabadkai születésű ifju, ki a főgymnasiumot, vagy a főreáltanodát jó sikerrel bevégezvén, a hazai, avagy valamely külföldi műegyetem rendes hallgatója,

Az ösztöndíjat élvező műegyetemi hallgató tanulmányainak előmenetelét igazoló bizonyítványát minden félévben bemutatni tartozik, s az ösztöndíj folyósítása az eredménytől feltételezetten történik. A bizonyítvány be nem mutatása az ösztöndíj elvesztését vonja maga után.

Szabadkán 1903. évi szept. hó 26-án.

Biró Károly,
polgármester.

POLÁNYI DEZSŐ

Vöröskereszthez címzett gyógytárába egy hatodik gymnasiumot végzett magyarul és ggyakornok bunyevácul beszélő azonnal felvétetik.

Dr. Kalmár Antal könyve

Beksics Gusztáv történet- és közjogírása című első köntv második kiadása megjelent, ára 7 kor.

Kapható:

Heumann Mór

könyvkereskedésében Szabadkán.

Kladek Kázmér

diszszoba festő és mázoló Szabadkán
Bercsényi-utca, 669. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, a legkényesebb izlésű szobák, vendéglők és termek festését — enyv, olaj, vagy tempera kivitelben

julányos árak mellett.

Magyar kölcsön-
könyvtár előfizetési ára egy óra

1 korona

Heumann Mór

könyvkereskedésében

Szabadkán.

Mindennemű

Tűzijátékok és papir —
lampionok

— nagy választékban kapható —

Illgen János

fűszerkereskedőnél, Szabadkán, a színház mellett.

Van szerencsém t. cz. szives tudomására hozni, hogy több év óta fenálló szabó üzletemet a

női ruha elkészítésre

is kiterjesztettem, s e célra berendezett műhelyemben (Tompá-u. 296. vörös ökör iskola mellett) elkészülnek — szakszerűleg — a legszebb női divat toilették, angol kosztüm, díszes tavaszi és nyári ruhák stb. — Különös figyelmébe ajánlom a

női felső-kabátokat és

ANGOL RUHAKAT,

melyek műhelyemben

férfi szabó munkások által készülnek. Remek állásért (Paletó, Spenzer vagy testhez álló) kezeskedem.

Barth Henrik

férfi- és női szabó.

Eötvös-utca 60. szám, (Hélpiaoz.)

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Elegáns kalapok, nyakkendők, botok, gallér és kézelők, keztyűk, harisnyák, fekérművek és sport cikkek dús választékban.

==== Különlegességek női bluzokban. ====

EISLER IZSÓ

férfi és női divatárúházában
Szabadkán, főter.

Olvasd!

Olvasd!

ENGL ADOLF

varrógép-kerékpárraktára és házi sürgöny (villamos esengetyű) installáló intézete.

Szabadkán, Kossuth-utca

a „Pest szálloda“-nak és dohány nagytözsdének átellenében.

elsőrendű varrógépeit — részletfizetésre is, és a cöntinens legjobb kerékpárját, a „Styria“-t, a melynek főképviseelője, egyszersmind Szabadka és a megye nagyobb területére.

Különösen felhívja a hölgyközönség figyelmét műhímzőgépeire, a melyekkel bármilyen komplikált mintájú hímzést művészieszen lehet előállítani.

Minták és gépek bármikor megtekinthetők és szaktanítás INGYEN.

Bevezet házi sürgönyöket (villamos esengőket és elfogad mindennemű e szakba vágó valamint bármilyen gépjavitást, lelkiismeretesen, pontosan és olcsón.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.